

Den här sidan har genererats genom maskinöversättning [Länk]. Maskinöversättningar kan innehålla fel som riskerar att minska tydligheten och exaktheten. Ombudsmannen frånsäger sig allt ansvar för eventuella avvikelser. För den mest tillförlitliga informationen och rättssäkerheten hänvisas till källversionen i engelska via länken ovan. För mer information, se vår [språk- och översättningspolicy](#) [Länk].

Beslut om hur Europeiska kommissionen hanterade en begäran om allmän tillgång till handlingar om kvaliteten på de munskydd som distribuerades under covid-19-pandemin (ärende 790/2021/MIG)

Beslut

Ärende 790/2021/MIG - Undersökning inledd den 30/04/2021 - Rekommendation beträffande 05/11/2021 - Beslut den 25/05/2022 - Berörda institutioner Europeiska kommissionen (Påträffat administrativt missförhållande) | Europeiska kommissionen (Rekommendation som godkänts av institutionen) |

Ärendet gällde en begäran om allmän tillgång till handlingar om 1,5 miljoner munskydd som kommissionen hade köpt i ett tidigt skede av covid-19-pandemin och som inte uppfyllde den erforderliga kvalitetsstandarden. Kommissionen vägrade att ge tillgång till (delar av) vissa av de begärda handlingarna, med åberopande av behovet av att skydda den berörda tillverkarens kommersiella intressen.

Ombudsmannen fann att informationen i fråga inte rimligen kunde anses vara kommersiellt känslig, och att även om man skulle godta att kommissionen rimligen kunde åberopa det berörda undantaget fanns det ett stort allmänintresse av offentliggörande.

Ombudsmannen ansåg därför att kommissionens vägran att ge allmän tillgång i detta ärende utgjorde ett administrativt missförhållande. Hon rekommenderade att kommissionen skulle ompröva sin ståndpunkt i syfte att bevilja betydligt ökad, om inte fullständig, tillgång till de omtvistade handlingarna.

Kommissionen svarade positivt till ombudsmannens rekommendation. Den bedömde sitt beslut på nytt och beviljade större tillgång till de flesta av de berörda handlingarna. Ombudsmannen beklagar att kommissionen ännu inte har givit tillgång till de tre kvarvarande handlingarna i sin helhet. Hon noterade även att trots att klaganden har fått större tillgång så är de handlingar som offentliggjordes oanvändbara för det avsedda syftet till följd av att det nästan har gått två år sedan begäran.

Hon bekräftade därför konstaterandet av ett administrativt missförhållande och avslutade ärendet.

Bakgrund till klagomålet

1. Under våren 2020 köpte Europeiska kommissionen via instrumentet för krisstöd tio miljoner medicinska munskydd för att hantera covid-19-pandemin. [1] Kommissionen hade redan börjat distribuera 1,5 miljoner av dem till 17 medlemsstater och Storbritannien, när det visade sig att maskerna var av dålig kvalitet. Näringsidkaren samtyckte till riskreducerande åtgärder.

2. I juni 2020 bad den klagande journalisten [2] kommissionen att ge allmänheten tillgång till utbytena mellan kommissionen och medlemsstaterna om transport av dessa masker.

3. Den 26 oktober 2020 underrättade kommissionen klaganden om att den hade identifierat 134 handlingar och gett allmänheten omfattande tillgång. Den nekade emellertid tillgång till (delar av) vissa av handlingarna, med stöd av ett antal undantag som föreskrivs i unionslagstiftningen om allmänhetens tillgång till handlingar.

4. Klaganden bad kommissionen att se över sitt beslut att vägra tillgång (genom att göra en bekräftande ansökan).

5. Kommissionen gav därefter klaganden mer omfattande tillgång. Sökanden vidhöll dock vissa delar av sitt beslut, bland annat att tillgång till (delar av) 12 handlingar måste vägras på grund av behovet av att skydda den berörda tillverkarens affärsintressen [3] .

6. **Klaganden var** missnöjd med resultatet av dessa tolv dokument och vände sig till ombudsmannen i april 2021.

Ombudsmannens rekommendation

7. Ombudsmannen ansåg att kommissionens argument att utlämnandet av den undanhållna informationen skulle undergräva tillverkarens affärsintressen, eftersom det kunde användas för att skada dess anseende och därmed äventyra dess marknadsställning, inte var tillräckligt för att fastställa att det förelåg en legitim och faktisk risk. Närmare bestämt var det oklart för ombudsmannen hur den redigerade informationen, särskilt om de specifika riskreducerande åtgärderna, skulle kunna användas för att skada tillverkarens anseende.

8. **Ombudsmannen ansåg** dessutom att det fanns ett starkt allmänintresse av att veta vilka åtgärder som vidtagits för att se till att inga felaktiga masker sattes i omlopp och användes.

9. Ombudsmannen fann således att kommissionens vägran att ge allmänheten fullständig tillgång till de tolv omtvistade handlingarna utgjorde administrativa missförhållanden. Hon lämnade följande rekommendation [4] :

Kommissionen bör ompröva sitt beslut att vägra allmänheten tillgång till (delar) av de tolv omtvistade handlingarna på grundval av behovet av att skydda tillverkarens kommersiella intressen i syfte att ge klaganden betydligt, om inte fullständig, tillgång till dessa handlingar.

10. Som svar på detta beviljade kommissionen [5] klaganden betydande tillgång till nio handlingar, däribland informationen om de föreslagna riskreducerande åtgärderna som de innehåller, och redigerade endast begränsade personuppgifter [6]. Den ansåg att de faktiska och rättsliga omständigheterna hade ändrats nästan ett år efter antagandet av det bekräftande beslutet och att dessa nio handlingar därför inte längre omfattas av undantaget för skydd av affärsintressen. När det gäller de återstående tre handlingarna upprepade kommissionen att dessa handlingar innehöll kommersiellt känsliga uppgifter från ett identifierat företag med vilket den inte har något direkt avtal och hävdade att ett utlämnande skulle undergräva företagets affärsintressen.

11. I sina synpunkter uttryckte **klaganden** missnöje med kommissionens hantering av hans begäran om tillgång. Han uppgav att det hade tagit nästan två år att få tillgång till de omtvistade handlingarna och att denna försening hade gjort det omöjligt för honom att utföra sitt arbete som journalist. Klaganden hävdade också att kommissionen inte hade lämnat någon tydlig och underbyggd förklaring till förekomsten av en risk för den berörda tillverkarens kommersiella intressen eller varför den anser att denna risk har avtagit.

Ombudsmannens bedömning efter rekommendationen

12. Ombudsmannen välkomnar kommissionens positiva svar på hennes rekommendation att ompröva sitt beslut att vägra allmänhetens tillgång till (delar) av de tolv aktuella handlingarna.

13. Ombudsmannen noterar att kommissionen efter en ny bedömning har beviljat allmänheten större tillgång till nio av de tolv aktuella handlingarna.

14. Ombudsmannen vidhåller emellertid att de skäl som låg till grund för kommissionens beslut att vägra tillgång till de relevanta delarna av dessa handlingar vid tidpunkten för antagandet av dess bekräftande beslut inte var övertygande.

15. När det gäller de återstående tre dokumenten som innehåller information om kvalitetskontroller upprepar ombudsmannen sin åsikt att denna information inte anses vara kommersiellt *känslig* enbart på grund av att den avser ett företag. Hon beklagar därför att kommissionen vidhöll sin vägran att ge tillgång till dessa handlingar i sin helhet.

16. Ombudsmannen beklagar också den tid som kommissionen har tagit i detta fall för att ge tillgång. Hon medgav i sin rekommendation att klagandens begäran om tillgång avsåg en av de mest trafikerade delarna av kommissionen vid den tidpunkten, men hur kommissionen hanterade detta ärende stod klart i strid med andemeningen i förordning 1049/2001. Detta illustreras av det faktum att klaganden på grund av tidens gång inte kan använda den information som nu har lämnats ut till honom för det ändamål han hade avsett. Ombudsmannen betonar därför än en gång vikten av öppenhet i kristider [7] och behovet av att försöka hålla sig till de tidsfrister som fastställs i EU:s lagstiftning om allmänhetens tillgång [8].

Slutsats

På grundval av undersökningen avslutar ombudsmannen detta ärende med följande slutsats:

Kommissionen har reagerat positivt på ombudsmannens rekommendation genom att ge allmänheten större tillgång till de aktuella handlingarna. Kommissionen har dock fortfarande inte gett tillgång till de tre återstående handlingarna i sin helhet. Dessutom kan klaganden, på grund av nästan två år, inte använda den information som lämnats till honom för det ändamål han hade avsett. Ombudsmannen bekräftar därför hennes konstaterande av administrativa missförhållanden.

Den klagande och kommissionen kommer att underrättas om detta beslut .

Emily O'Reilly Europeiska ombudsmannen

Strasbourg den 25 maj 2022

[1] För information om instrumentet för krisstöd, besök:

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/emergency-support-instrument_en [Länk].

[2] I förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar föreskrivs följande:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Länk].

[3] I enlighet med artikel 4.2 första strecksatsen i förordning 1049/2001.

[4] Den fullständiga texten till rekommendationen och den bedömning som ledde fram till den finns på <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/148785> [Länk].

[5] Kommissionens svar på ombudsmannens rekommendation finns på

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/156129> [Länk].

[6] I enlighet med artikel 4.1 b i förordning nr 1049/2001.

[7] Se ombudsmannens skrivelse till kommissionen av den 20 april 2020:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/127057> [Länk].

[8] Se även ombudsmannens undersökning på eget initiativ av den tid det tar för Europeiska kommissionen att behandla begäranden om allmänhetens tillgång till handlingar:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60766> [Länk].